

DOI: 10.5281/zenodo.3865198

UDC: 657: 334.716

JEL: O3, O39

В РОЗВИТОК ФУНКЦІОНАЛУ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

DEVELOPMENT OF THE FUNCTIONAL OF ENTREPRENEURSHIP AND SOCIO-ECONOMIC BASIS FORMATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Volodymyr Y. Filippov, PhD (economics), Associate Professor, Department of Management, Odessa national polytechnic university, Ukraine, Odessa
 ORCID: 0000-0003-4429-7582
 E-mail: v.filippov@opu.ua

Received: 05.09.19

Філіппов В.Ю. Розвиток функціоналу підприємництва та формування соціально-економічної основи сталого розвитку. Науково-методична стаття.

В статті показано, що підприємництво набуває статусу явища, принципово важливого для сталого розвитку як одного з головних стейкхолдерів його соціально-економічної основи, який грає потрійну роль, виступаючи водночас вагомим фактором, частиною економічної складової та механізмом забезпечення сталого розвитку, утворюючи соціально-економічну основу останнього.

Обґрунтовано, що особливості розвитку підприємництва як соціально-економічного явища у країні, що обрала шлях сталого розвитку, полягають у зміні його функціоналу. До традиційних функцій додається провайдерсько-активаторна функція, яка передбачає активну участь підприємців та підприємницьких структур у забезпеченні сталого розвитку у процесі здійснення ними своєї підприємницької діяльності. Зміну вектору інноваційної функції ускладнюють вітчизняні реалії: несприятливі початкові умови сталого розвитку полягають у тривалій економічній кризі та незбалансованому розвитку підприємництва.

Ключові слова: класифікація, підприємництво, розвиток, сталий розвиток, фактори, соціально-економічні основи, формування, функція, функціонал, функціональний контур, характеристика.

V.Y. Filippov. Development of the functional of entrepreneurship and socio-economic basis formation of sustainable development. Scientific-methodical article.

The article shows that entrepreneurship acquires the status of a phenomenon fundamentally important for sustainable development as one of the main stakeholders of its socio-economic basis, which plays a triple role, while acting as an important factor, part of the economic component and mechanism for sustainable development, forming its socio-economic basis.

It is substantiated that the peculiarities of the development of entrepreneurship as a socio-economic phenomenon in a country that has chosen the path of sustainable development are to change its functionality. The provider-activator function is added to the traditional functions, which provides for the active participation of entrepreneurs and business structures in ensuring sustainable development in the process of carrying out their business activities. Changing the vector of the innovation function is complicated by domestic realities: unfavorable initial conditions for sustainable development are a prolonged economic crisis and unbalanced business development.

Key words: classification, entrepreneurship, development, sustainable development, factors, socio-economic bases, formation, function, functional, functional contour, characteristic.

Стратегічними імперативами національного розвитку для України, які визначено у документах загальнонаціонального характеру, повинні стати: впровадження інноваційної моделі розвитку; модернізація інфраструктури; соціально-економічне зростання на основі структурної перебудови. Водночас, вхідними умовами сталого розвитку є забезпечення: економічного розвитку на основі радикально змінених ринкових механізмів; природно-екологічної стійкості; міжнародної співпраці та кооперації; стійкого соціального розвитку; екологізації суспільної свідомості. Це – дуже складно, оскільки країна знаходиться у стані хронічних криз. Тривалий час мають місце негативні процеси деіндустріалізації, превалювання сировинного низько-технологічного виробництва, втрати наукового потенціалу та відтоку професійних кадрів, збільшення морального і фізичного зносу основних засобів.

Враховуючи це, науковці пропонують різні моделі сталого розвитку та підходи до участі підприємництва в його забезпеченні. Основною вимогою для вибору таких моделей та підходів стає створення передумов формування соціально-економічної основи сталого розвитку, а також зміна вектору інноваційної функції підприємництва та перетворення її статусу на статус активатора.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Аналізування досліджень, присвячених як підприємству (автори – Васильєва Л.М. [1], Живко З.Б. [2], Жук О.І., Мегедин Н.Р., Твердохліб В.В., Шеленко Д.І. [3] та ін.), так і сталому розвитку (Боголюбов В.М. [4], Буркинський Б.В. [5], В.М. Ільченко, Ватченко О.Б. [6], Герасимчук З.В. [7], Данилишин Б.М. [8], Карінцева О.І. [9], Кислова Л.А. [10], Коцко Т.А. [11], Купінець Л.Є., Міхальова К.В. [12], Паршин Ю.І. [13], Савків У.С. [14], Тодорук С.І. [15], Трофимова В.В. [16], Фоміна М.В. [17], Харічков С.К., Хвесик М.А. [18], Хвищун Н.В., Шубалий О.М.), загальнонаціональних нормативних і

декларативних документів з питань сталого розвитку та підтримки підприємництва дозволяє стверджувати, що роль підприємництва у сталому розвитку висвітлено недостатньо повно. Це пов'язано з тим, що взаємини підприємництва і сталого розвитку мають соціо-еколого-економічний, тобто тріадний характер, потребуючи міждисциплінарного підходу. Останній ускладнює процес дослідження, збільшуючи в рази обсяг його об'єктів, напрямків та завдань. Навіть в класифікації факторів, що впливають на сталий розвиток, підприємництво відсутнє.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Зміни світової економіки останніх часів торкнулись і України, тому її соціально-економічний розвиток зіштовхнувся з новітніми викликами, водночас отримавши потужний імпульс для інноваційного розвитку. Провідну роль серед викликів відіграють інформаційна, технологічна, інтелектуальна та інноваційна організація різних сфер діяльності, які стають, у свою чергу, важливою передумовою для виконання підприємництвом інноваційної функції.

Але чи спроможний вітчизняний малий бізнес виконувати її сьогодні? Чи забезпечує йому це зовнішнє середовище? Як пов'язані між собою функціонал підприємництва та модель формування соціально-економічної основи сталого розвитку? – ці питання досі відкритими.

Метою статті є обґрунтування впливу функціоналу підприємництва на функціональний контур сталого розвитку та його якісних змін у процесі формування соціально-економічної основи сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження

Для того, щоб визначити особливості розвитку підприємництва як соціально-економічного явища країни, що обрала шлях сталого розвитку, та його роль у формуванні його соціально-економічної основи, потрібно відповісти на таке питання: чим є підприємництво для сталого розвитку – передумовою, фактором, складовою або механізмом його підтримки?

При цьому потрібно врахувати, що фактори – різні за призначенням, тому групуються як: методологічні, ресурсні, інструментальні і суб'єктні (рис. 1).

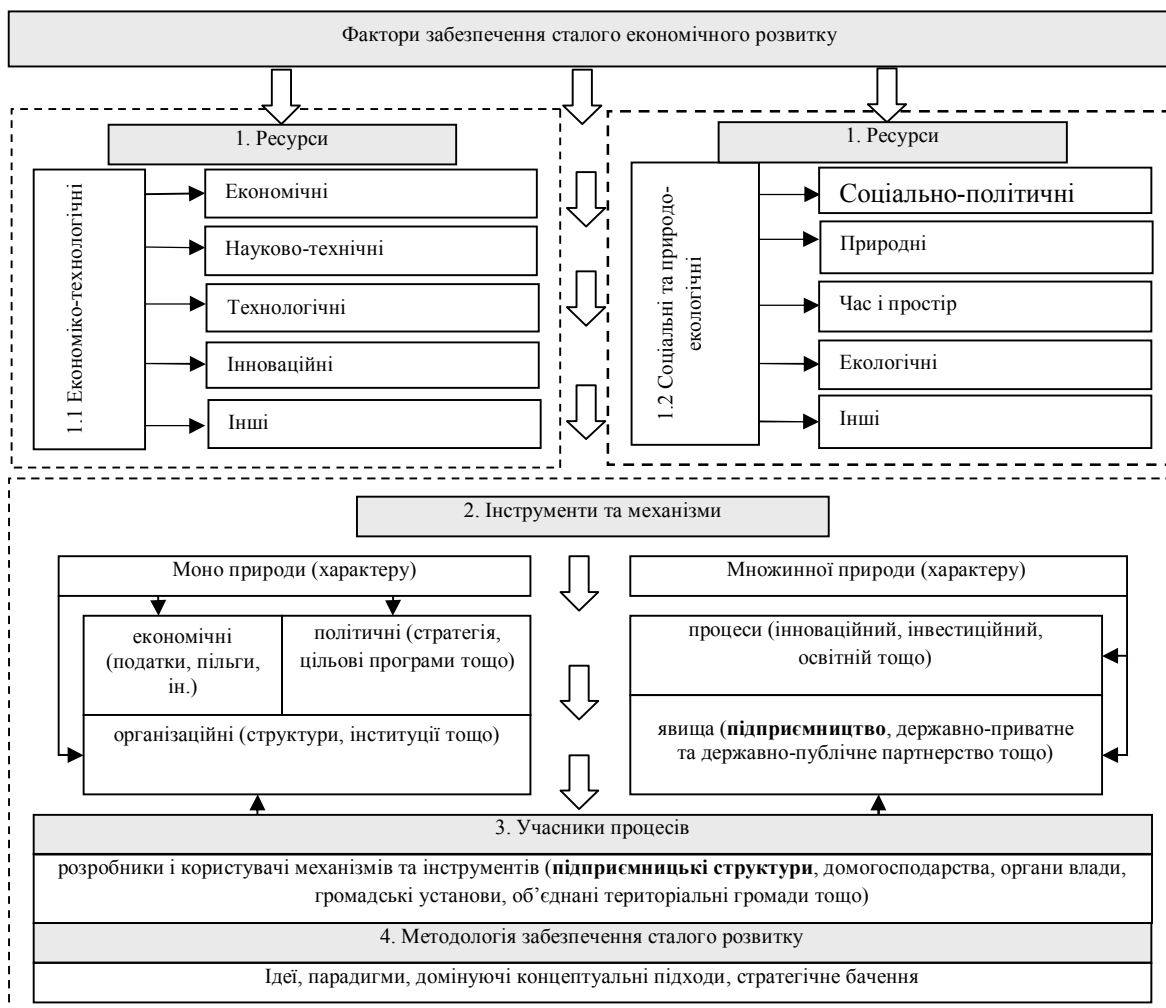


Рис. 1. Класифікація факторів забезпечення сталого розвитку
Джерело: Власна розробка автора з врахуванням ресурсного підходу [6]

Надамо характеристику кожній групі:

- ресурсні, які охоплюють вплив, якість, наявність та інші характеристики ресурсів;
- інструментальні, які охоплюють управлінські інструменти та механізми моно- та множинного характеру (природи);
- суб'єктні, які охоплюють коло учасників процесу сталого розвитку та його забезпечення;
- методологічні, які охоплюють духовне сприйняття сталого розвитку суспільством і державою, його віддзеркалення у стратегічних підходах до цінностей, процесів та механізмів сталого розвитку.

Наведена класифікація факторів забезпечення сталого розвитку класифікує їх лише за одною ознакою – це ознака «призначення». Звісно, існують інші, більш традиційні ознаки, такі як: вплив та його риси (вагомі-другорядні, позитивні-негативні фактори), тривалість (тривалі-короткотермінові), періодичність (разові-періодичні-постійні) та інші. Головне – це множина ознак, а те, що застосування ознаки дає. В нашому випадку застосована ознака уможливує висвітлення дуальної ролі підприємництва – як учасника процесу сталого розвитку (блок 3) і як складової механізму його забезпечення (блок 2). Відповідно, до впливу функціоналу підприємництва на функції моделі сталого розвитку і рівноцінність його ролі у процесі формування соціально-економічної основи сталого розвитку, поряд з державою, можна додати багатоаспектність розвитку підприємництва як соціально-економічного явища країни, яка обрала шлях саме сталого розвитку [19]. Це означає:

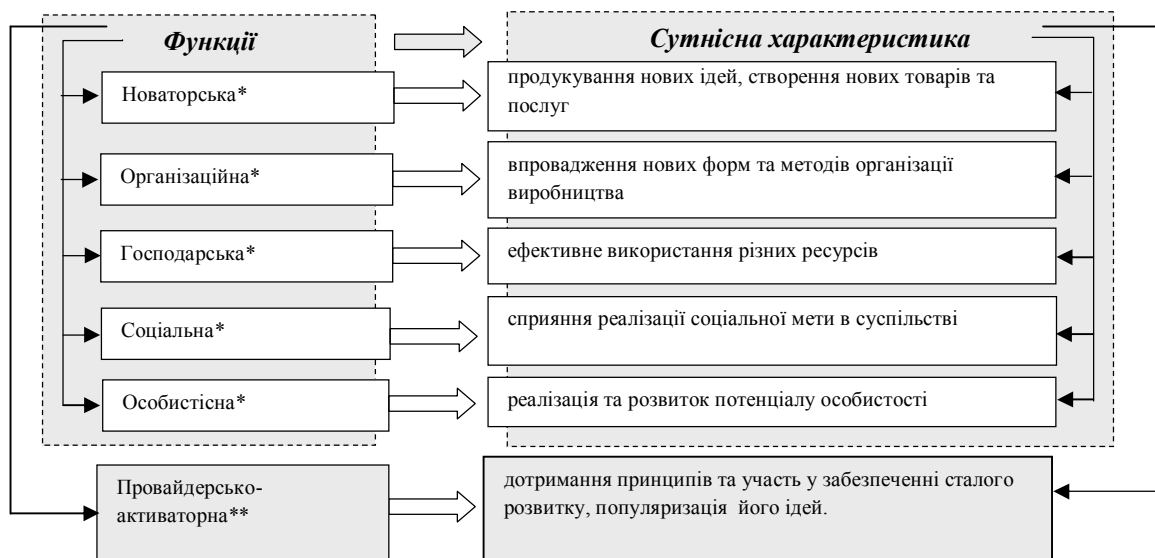
- залежність підприємництва від обраної моделі

сталого розвитку;

- набуття підприємництвом статусу явища, принципово важливого для моделі як одного з головних стейгхолдерів для процесу формування соціально-економічної основи сталого розвитку, який в цьому процесі виконуватиме вже потрібну роль, виступаючи водночас:
- вагомим фактором;
- частиною економічної складової;
- механізмом забезпечення сталого розвитку, утворюючи його соціально-економічну основу.

Існування кожного з суб'єктів підприємництва на різних етапах розвитку економіки можна висвітлити як взаємодію: «суб'єкта підприємницької діяльності; ринкового середовища як сукупного економічного суб'єкта; виробничої підприємницької структури (підприємства) як особливого економічного суб'єкта в межах ринкового середовища» [2]. Така тріада обумовлює виникнення функціонального зв'язку, що видозмінюється з часом, оскільки змінюється функціонал підприємництва, який утворюють його функції, про й що було зазначено вище.

Слід додати, що до функцій, які стали традиційними, таких як інноваційна (продукування нових ідей), організаційна (впровадження нових способів (форм і методів) організації виробництва та ін.), що системно описують його сутність, має додатися специфічна – провайдерсько-активаторна, яка передбачатиме активну участь підприємців та підприємницьких структур у забезпеченні сталого розвитку у процесі здійснення ними своєї підприємницької діяльності (рис. 2).



* стандартні функції підприємництва,

**специфічні функції підприємництва, потрібні для сталого розвитку.

Рис. 2. Типологія та сутнісна характеристика функції підприємництва в країні, що обрала шлях сталого розвитку

Джерело: власна розробка автора за підходом [2]

Її утворив мінливий у просторі й часі спільний вплив екологічних, економічних та соціальних факторів, які у певний спосіб обмежують або стимулюють розвиток підприємництва,

створюючи позитивні умови або перешкоди функціонуванню підприємницьких структур (рис. 3).

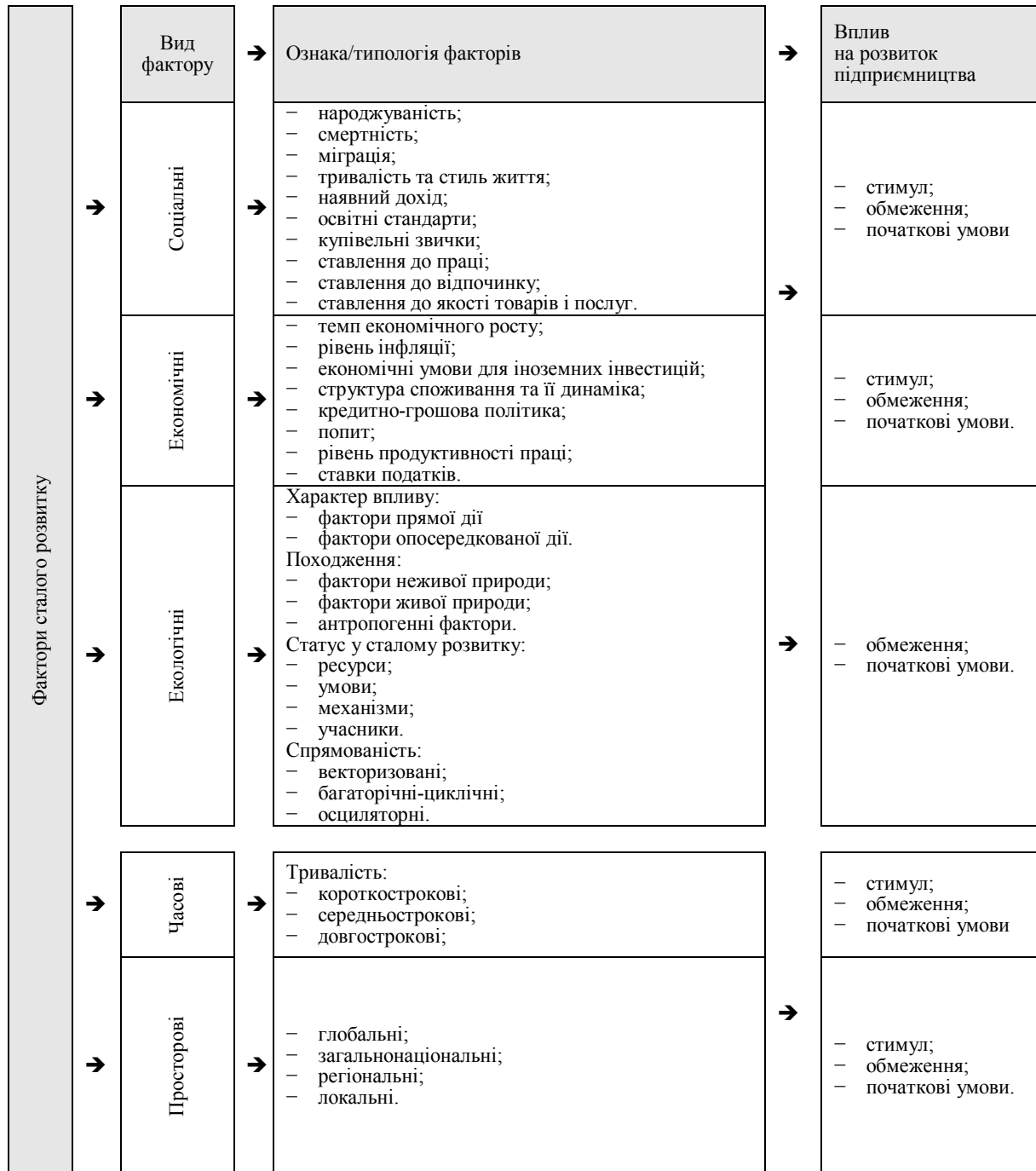


Рис. 3. Фактори сталого розвитку та їх вплив на розвиток підприємництва.

Джерело: Власна розробка автора за підходом Ю. Паршина [13]

- Відтак, можна узагальнити, що:
- підприємництво як соціально-економічне явище для сталого розвитку є найважливішим механізмом його підтримки;
 - його готовність прийняти концепцію сталого розвитку є передумовою стабільності останнього;
 - розвиток підприємництва – є необхідним

процесом та фактором забезпечення сталого розвитку, який, в свою чергу, впливає на підприємництво, у певний спосіб його стимулюючи або обмежуючи.

Обґрунтування інноваційної функції підприємництва в якості активатора та передумови формування соціально-економічної основи сталого розвитку показано у дослідження

інноваційної функції підприємництва, яке проведене за двома етапами:

- змістовна характеристика функціонального контуру підприємництва та його інноваційної функції;
- аналізування та узагальнення перспектив розвитку та можливих причин, які гальмують виконання малим підприємством інноваційної функції і розвиток підприємництва в країні в цілому, на сегменті

малого підприємництва як найбільш ефективного світового новатора.

Змістовна характеристика функціонального контуру підприємництва і його інноваційної функції передбачає попередній розгляд всіх функцій підприємництва на рівні управлінської діяльності, які утворюють його базовий функціональний контур в індустріальній економіці, яка попереджує як інноваційній економіці, так й інноваційно-інформаційній економіці сталого розвитку (рис. 4).

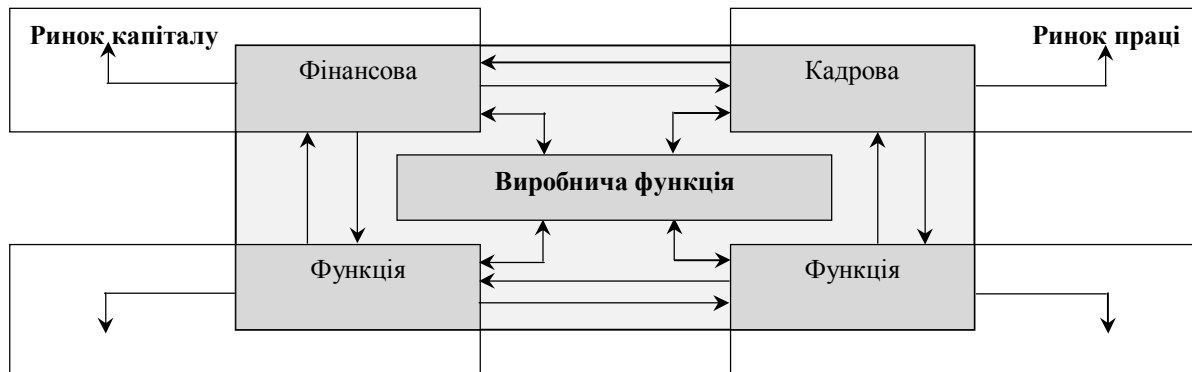


Рис.4. Базовий функціональний контур малого підприємництва в індустріальній економіці

Джерело: Власна розробка автора.

Це цілком логічне, оскільки функціональний контур змінюється частково та поступово, бо революційні зміни унеможливує ризик розбалансування всієї управлінської системи на макрорівні.

За періодичністю функції підприємництва можна поділити на два види:

- базові, які постійно здійснюються в процесі підприємницької діяльності поділяються;
- додаткові, що здійснюються підприємцем періодично.

Розглянемо відмінності функціоналу підприємництва в індустріальній економіці, яка попереджує як інноваційній економіці, так й інноваційно-інформаційній економіці сталого розвитку.

За процесами ділового циклу (напрямами діяльності підприємця) можна виділити такі базові функції підприємництва:

- фінансова, яка технічно полягає у веденні фінансів і обліку, а змістовно – у мобілізації необхідного капіталу та управління його використанням та доходами;
- кадрова, яка полягає у відборі та прийомі на роботу персоналу, його підготовці та розстановці, стимулюванні, розв'язанні трудових конфліктів та конфліктів інтересів;
- матеріально-технічне постачання та інформаційне забезпечення, що полягає у придбанні устаткування, матеріалів, інформації тощо;
- виробнича (операційна), яка полягає у перетворенні сировини в продукцію (послуги);
- маркетингова, яка полягає у вивченні ринку,

просуванні продукції (послуг) та управлінні процесом збуту продукції (послуг).

Окрім базових, в індустріальній економіці підприємницькі структури періодично виконують додаткові функції:

- інноваційну, яка полягає у здійсненні науково-дослідних та проектних робіт з розробки нових технологій та нової продукції, просуванні підприємницьких ідей і досвіду управління;
- зв'язки із громадськістю, яка змістовно полягає в управлінні відносинами між підприємством і громадськими структурами, засобами ЗМІ.

В інноваційній економіці функціональний контур малого бізнесу змінюється, оскільки зростає роль інноваційних технологічних та управлінських інновацій. Розвиток інформаційних технологій та становлення інноваційно-інформаційної економіки, де технологічні та управлінські інновації стають неможливими без інформаційної та інфокомунікаційної підтримки, підштовхує цей процес, автоматизуючи виконання функцій та відповідних операцій, з часом вимагаючи діджитізації та діджиталізації бізнес-процесів підприємницьких структур, змінюючи також їх бізнес-комунікації.

Це змінює базовий функціональний контур підприємництва (рис. 5). Причому ці зміни триватимуть і надалі.

Відповідно, набуває змін вагомість та зміст інноваційної функції: інноваційною функцією підприємництва стає генерування та реалізації нової комерційної ідеї на постійній інноваційній основі поряд зі здійсненням науково-дослідних та проектних робіт з розробки нових технологій та

нової продукції, просуванні підприємницьких ідей і досвіду управління.

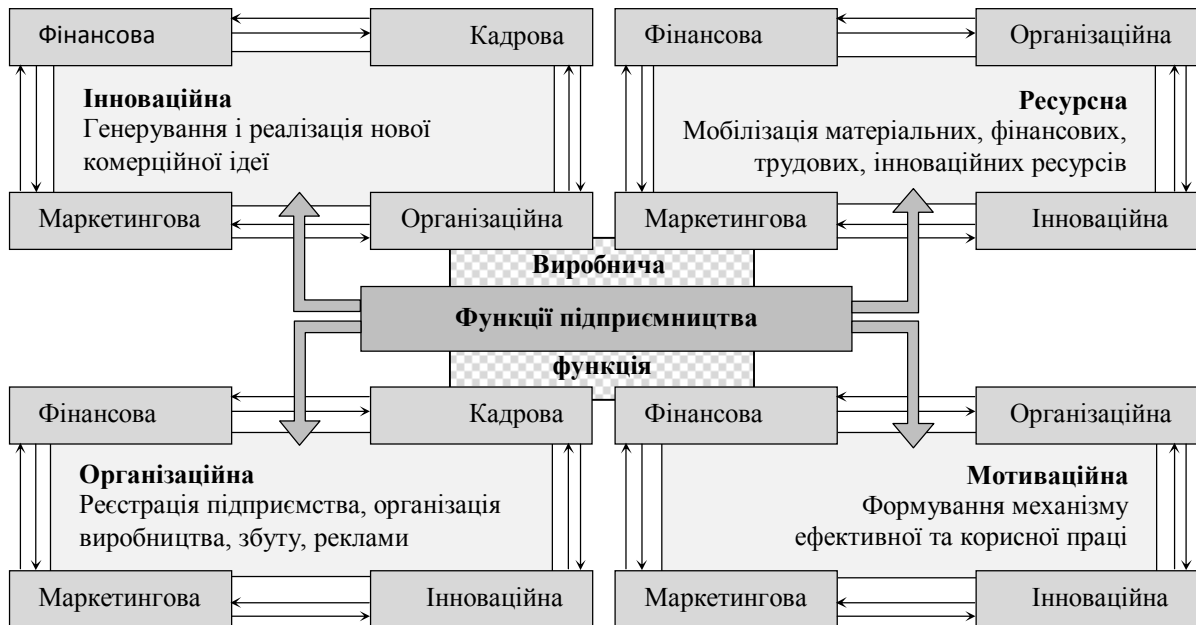


Рис. 5. Трансформація базового функціонального контуру малого підприємництва в інноваційно-інформаційній економіці

Джерело: Власна розробка автора.

Це стає спільною рисою як великого, так і малого підприємства. Малий бізнес традиційно в економіці виступає вагомим фактором, забезпечуючи її стабільний розвиток та розвиток підприємницької діяльності у країні в цілому. Досвід розвинених країн світу також продемонстрував, що він є обов'язковою умовою для формування інноваційної, інформаційної та креативної економіки. Попит останньої на діяльність інноваційно-активних малих підприємств величезний, оскільки їх діяльність цілеспрямована на розробку інноваційного продукту та, у підсумку, на його успішну комерціалізацію.

При цьому неможна інноваційну функцію вважати однаковою для малого бізнесу та інноваційного підприємства:

- малий бізнес може бути інноваційним, а може і не бути. При цьому він виступає споживачем інноваційної продукції та інноваційних технологій. Тому його розвиток є вкрай потрібним для інноваційної економіки. Як соціально-економічне явище малий бізнес є тим важелем, який виконує інноваційну функцію та створює робочі місця в країні. Він виступає у ролі роботодавця у партнерстві, як з державними установами, так і з громадськими, тим самим зменшуючи відсоток безробіття. Як індикатор – стан малого підприємства має велике значення для оцінювання країни, оскільки показує те, наскільки вона здатна пристосуватися до змін зовнішнього середовища;
- характерною рисою інноваційного підприємства є використання для отримання

прибутку підходів, ідей або продуктів, які тільки з'явилися на ринку, або ще не були використані, щоб максимально можливо задовольнити попит на ринку. Малі інноваційні підприємства відкривають нові сегменти ринку, опановують та впроваджують нові розробки та технології на постійній основі, є головними постачальниками продукції, тим самим підвищуючи наукоємність і конкурентоспроможність виробництва і сприяючи формуванню нового конкурентного продукту на ринку. Вони виступають найважливішим суб'єктом інноваційної діяльності, що може зробити істотний внесок в розвиток виробництва в технічно передових галузях і напрямках. Наприклад, зростання числа малих інноваційних підприємств при університетах показує затребуваність даної форми організації наукових інновацій в сучасній Україні.

Додатково виникає питання щодо видозміни інноваційної функції підприємства за умов формування інноваційно-інформаційної економіки сталого розвитку. На нього відповідь є, оскільки країна, що обрала шлях сталого розвитку, як соціо-еколого-економічна система з новими властивостями має змінити вектор інноваційної функції на досягнення цілей сталого розвитку.

Це відображують дослідження, які висувають ідею розвитку екологічно орієнтованого, екологічного та зеленого підприємства, соціального підприємства, стверджуючи, що:

- екологічне підприємство – це підприємство природоохоронного спрямування (виробництво екологічної

продукції) з метою отримання прибутку та забезпечення екологічної безпеки, атрибутами якого є: домінування частки екологічної корисності товару; задоволення екологічних потреб споживачів (органічна продукція); отримання підприємцями доходу від екологічної корисності; ресурси екологічної системи розглядаються як фактори впливу на потреби споживачів. До нього відносяться: а) виробництво очисних споруд та обладнання; технологій і матеріалів для ресурсозбереження; засобів екологічного контролю; аграрних технологій; б) переробка і знешкодження відходів; в) рекреаційні та біологічні послуги; г) пошук та залучення альтернативних джерел енергії тощо;

- екологічно орієнтоване підприємництво – це підприємництво з метою отримання прибутку за умов збереження екології і забезпечення сталого розвитку. Це можуть бути будь-які види виробничої, торговельної та комерційної діяльності, надання послуг, що мають на меті «отримання прибутку та одночасно орієнтуються на збереження довкілля та забезпечення сталого розвитку»;
- зелене підприємництво (зелений бізнес) – це підприємництво за принципом екологічної збалансованості з використанням відновлюваних ресурсів і мінімізуванням негативного впливу своєї діяльності на довкілля. Це – виробництво органічної продукції, органічне будівництво, альтернативна енергетика, зелений транспорт, зелений туризм тощо;
- соціальне підприємництво – це підприємництво з метою досягнення економічного та соціального ефекту за рахунок розв'язання соціальних та/або екологічних проблем у громадах. Найбільш відомі два варіанти соціального підприємництва: а)

вирішення соціальних проблем та працевлаштування соціально вразливих груп населення; б) постійна прописана в статуті віддача 20-30% прибутку на реалізацію соціальних ініціатив.

Висновки.

Підводячи підсумки, можна узагальнити, що особливості розвитку підприємництва як соціально-економічного явища у країні, що обрала шлях сталого розвитку, полягають у зміні його функціоналу:

- по-перше, набутті підприємництвом статусу явища, принципово важливого для моделі сталого розвитку як одного з головних стейкхолдерів його соціально-економічної основи, який грає потрійну роль, виступаючи водночас: а) вагомим фактором, б) частиною економічної складової та в) механізмом забезпечення сталого розвитку, утворюючи соціально-економічну основу останнього;
- по-друге, розширенні функціоналу підприємництва, оскільки до традиційних функцій, таких як інноваційна (продукування нових ідей), організаційна (впровадження нових способів, форм і методів організації виробництва) та ін., що системно описують його сутність, додається специфічна функція – провайдерсько-активаторна, яка передбачає активну участь підприємців та підприємницьких структур у забезпеченні сталого розвитку у процесі здійснення ними своєї підприємницької діяльності;
- по-третє, зміні вектору інноваційної функції, яку ускладнюють вітчизняні реалії: несприятливі початкові умови сталого розвитку, що полягають у тривалій економічній кризі та незбалансованому (а у певні періоди часу депресивному) розвитку підприємництва.

Abstract

Recent changes in the world economy have also affected Ukraine, so its socio-economic development has faced the latest challenges, while receiving a powerful impetus for innovative development. The leading role among the challenges is played by information, technological, intellectual and innovative organization of various spheres of activity, which become, in turn, an important prerequisite for the implementation of entrepreneurial innovation function. But is domestic small business able to do it today? Does this environment provide him? How are the functionality of entrepreneurship and the model of forming the socio-economic basis of sustainable development? - These issues are still open.

The relationship between entrepreneurship and sustainable development has a socio-ecological-economic, triple in nature, requiring an interdisciplinary approach. The latter complicates the research process, increasing many times the volume of its objects, directions and tasks, so the role of entrepreneurship in sustainable development and changes in its functionality in scientific sources is not fully covered. The purpose of the article is to substantiate the impact of the functional of entrepreneurship on the functional contour of sustainable development and its qualitative changes in the process of forming the socio-economic basis of sustainable development.

It is proved that the peculiarities of the development of entrepreneurship as a socio-economic phenomenon in a country that has chosen the path of sustainable development, are to change its functionality:

- the acquisition by entrepreneurship of the status of a phenomenon fundamentally important for the model of sustainable development as one of the main stakeholders of its socio-economic basis, which plays a triple

- role, while acting as: a) an important factor, b) part of the economic component and c) sustainable development, forming the socio-economic basis of the latter;
- the expansion of the functionality of entrepreneurship, because the traditional functions, such as innovation (production of new ideas), organizational (introduction of new ways, forms and methods of production), etc., which systematically describe its essence, added a specific function - provider -activator, which provides for the active participation of entrepreneurs and business structures in ensuring sustainable development in the process of carrying out their business activities;
 - changes in the vector of innovation function, which is complicated by domestic realities: unfavorable initial conditions for sustainable development, consisting in a prolonged economic crisis and unbalanced (and in certain periods of time depressed) development of entrepreneurship.

Список використаної літератури:

1. Васильєва Л.М. Поняття і сутність підприємництва / Л.М. Васильєва // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. – 2010. – №1. – С. 175-178.
2. Живко З.Б. Підходи до тлумачення понять "підприємництво" та "підприємницька діяльність" через призму функцій економічної системи / З.Б. Живко // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права : Зб. наук. пр. – Львів, 2012. – Вип. 9. – С. 31-34.
3. Шеленко Д.І. Підприємництво як сучасна форма господарювання / Д.І. Шеленко, О.І. Жук, Н.Р. Мегедин, В.В. Твердохліб // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2013. – № 9 (2). – С. 103-106.
4. Боголюбов В.М. Стратегія сталого розвитку : [підруч. для ВНЗ] / В.М. Боголюбов, М.О. Клименко, Л.Г. Мельник, В.А. Прилипка; [ред.: В.М. Боголюбов]. – Херсон: Олді-плюс, 2012. – 444 с.
5. Наукові засади розробки стратегії сталого розвитку України : [моногр.] / [Б.В. Буркинський, С.К. Харічков, Л.Є. Купінець, В.М. Степа-нов, Н.М. Андрєєва]. – О.: Вид-во ІПРЕЕД НАНУ, 2012. – 713 с.
6. Ватченко О.Б. Виникнення та аналіз поняття «сталий розвиток» / О.Б. Ватченко, В.М. Ільченко // Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії. «Економічні науки» : Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2011. – Вип. 1. – С. 64-68.
7. Герасимчук З.В. Сталый розвиток регіону на засадах екологістики / З.В. Герасимчук, Н.В. Хвищун // Інноваційна економіка. – 2012. – № 2 (28). – С. 158-162.
8. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / [Б.М. Данилишин, С.І. Дорогунцов, В.С. Міщенко, В.Я. Коваль, О.С. Новоторов та ін.]. – Київ: РВПС України, 1999. – 716 с.
9. Карінцева О.І. Структура національної економіки в контексті концепції сталого розвитку [Електронний ресурс] / О.І. Карінцева // Економіка: реалії часу. – 2018. – № 1 (35). – С. 71-78. – Режим доступу: <https://economics.opu.ua/files/archive/2018/No1/71.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.1303243.
10. Кислова Л.А. Історичні аспекти та концептуальні основи сталого розвитку / Л.А. Кислова // Економічний аналіз : Зб. наук. пр. – Тернопіль, 2014. – № 1, Т. 1. – С. 20-24.
11. Сталый розвиток XXI століття: управління, технології, моделі [моногр.] / [Т.А. Коцко та ін.]. – Черкаси: ФОП Чабаненко Ю. А., 2014 – 540 с.
12. Міхальова К.В. Науково-методичні засади сталого соціально-економічного розвитку України / К.В. Міхальова // Інноваційна економіка. – 2013. – № 11. – С. 40-46.
13. Паршин Ю.І. Методологічні основи стратегічного забезпечення сталого розвитку національної економіки / Ю.І. Паршин // Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту: економічні науки. – Хмельницький, 2015. – Вип. 9. – С. 50-53.
14. Савків У.С. Інтегральна оцінка сталого розвитку регіону / У.С. Савків // Бізнес Інформ. – 2012. – №1. – С. 45-50.
15. Тодорюк С.І. Екологічні перспективи в реалізації концепції сталого розвитку аграрного сектора України / С.І. Тодорюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 14. – С. 6-9.
16. Трофимова В.В. Концепція сталого розвитку як основа постіндустріальних моделей розвитку / В.В. Трофимова // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 8. – С. 33-37.
17. Фоміна М.В. Сталый розвиток в умовах глобалізації: протиріччя та чинники / М.В. Фоміна // Науковий вісник НЛТУ України: Зб. наук. пр.. – Львів, 2011. – Вип. 21.19. – С. 39-45.
18. Хвесик М.А. Сучасна парадигма сталого розвитку в умовах глобалізації / М.А. Хвесик, О.М. Шубалий // Економіка природокористування і охорони довкілля. – 2011. – № 2011. – С. 4-13.
19. Філіппов В.Ю. Особливості розвитку підприємництва у країні, що обрала шлях сталого розвитку (на прикладі Одеського регіону) / В.Ю. Філіппов // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». – 2018. – № 4. – С. 12-18.

References:

1. Vasylieva, L.M. (2010). The concept and essence of entrepreneurship. *Visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo ahrarnoho universytetu*, 1, 175-178 [in Ukrainian].
2. Zhyvko, Z.B. (2012). Approaches to the interpretation of the concepts of "entrepreneurship" and "entrepreneurial activity" through the prism of functions of the economic system. *Naukovi zapysky L'vivskogo universytetu biznesu ta prava*, 9, 31-34 [in Ukrainian].
3. Shelenko, D.I. & Zhuk O.I. (2013). Entrepreneurship as a modern form of management. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, 9 (2), 103-106 [in Ukrainian].
4. Boholiubov, V.M. & Klymenko, M.O. & Melnyk, L.H. & Prylypko V.A. (2012). Sustainable development strategy. *Kherson: Oldi-plus*, 444 [in Ukrainian].
5. Burkynskiy, B.V. & Kharichkov, S.K. & Kupinets, L.Ye. & Stepanov, V.M. & Andrieieva, N.M. (2012). Scientific bases of development of strategy of sustainable development of Ukraine. *Vyd-vo IPREED NANU*, 713 [in Ukrainian].
6. Vatchenko, O.B. (2011). Origin and analysis of the concept of "sustainable development". *Visnyk Dnipropetrovskoi derzhavnoi finansovoi akademii: Zb. nauk. pracz: «Ekonomichni nauky»*, 1, 64-68 [in Ukrainian].
7. Herasymchuk, Z.V. & Khvyshchun, N.V. (2012). Sustainable development of the region on the basis of ecology. *Innovatsiina ekonomika*, 2 (28), 158-162 [in Ukrainian].
8. Danylyshyn, B.M. & Dorohuntsov, S.I. & Mishchenko, V.S. & Koval, V.Ya. & Novotorov O.S. & ... (1999). Natural resource potential of sustainable development of Ukraine. *RVPS Ukrainy*, 716 [in Ukrainian].
9. Karintseva, O.I. (2018). The structure of the national economy in the context of the concept of sustainable development. *Ekonomika: realii chasu*, 1 (35), 71-78, DOI: 10.5281/zenodo.1303243 [in Ukrainian].
10. Kyslova, L.A. (2014). Historical aspects and conceptual foundations of sustainable development. *Ekonomichniy analiz*, 1/1, S. 20-24 [in Ukrainian].
11. Kotsko, T.A. & ... (2014). Sustainable development of the XXI century: management, technologies, models. *FOP Chabanenko Yu.A.*, 540 [in Ukrainian].
12. Mikhalova, K.V. (2013). Scientific and methodological principles of sustainable socio-economic development of Ukraine. *Innovatsiina ekonomika*, 11, 40-46 [in Ukrainian].
13. Parshyn, Yu.I. (2015). Methodological bases of strategic maintenance of sustainable development of national economy. *Zbirnyk naukovykh prats Khmelnytskoho kooperatyvnoho torhovno-ekonomichnoho instytutu: ekonomichni nauky*, 9, 50-53 [in Ukrainian].
14. Savkiv, U.S. (2012). Integral assessment of sustainable development of the region. *Biznes Inform*, 1, 45-50 [in Ukrainian].
15. Todoriuk, S.I. (2014). Environmental prospects in the implementation of the concept of sustainable development of the agricultural sector of Ukraine. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 14, 6-9 [in Ukrainian].
16. Trofymova, V.V. (2010). The concept of sustainable development as a basis for post-industrial development models. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 8, 33-37 [in Ukrainian].
17. Fomina, M.V. (2011). Sustainable development in the context of globalization: contradictions and factors. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, 21.19, 39-45 [in Ukrainian].
18. Khvesyk, M.A. & Shubalyi, O.M. (2011). The modern paradigm of sustainable development in the context of globalization, 2011, 4-13 [in Ukrainian].
19. Filippov, V.Yu. (2018). Osoblyvosti rozvytku pidpriemnytstva u kraini, shcho obrala shliakh staloho rozvytku (na prykladi Odeskoho rehionu). *Visnyk Sums'koho natsionalnoho ahrarnoho universytetu. Seriiia «Ekonomika ta menedzhment»*, 4, 12-18 [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Філіппов В.Ю. Розвиток функціоналу підприємництва та формування соціально-економічної основи сталого розвитку. / В.Ю. Філіппов // *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. – 2019. – № 5 (45). – С. 135-143. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No6/135.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3865198

Reference a Journal Article:

Filippov V.Y. Development of the functional of entrepreneurship and socio-economic basis formation of sustainable development / V.Y. Filippov. // *Economics: time realities. Scientific journal*. – 2019. – № 5 (45). – С. 135-143. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No6/135.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3865198

